

Yhtymäkokous

Aika 17.11.2023 klo 11:22 - 11:41

Paikka Louhikko

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 10	Yhtymäkokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	3
§ 11	HSY:n lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026	4
§ 12	Vantaan ratikan hankesuunnitelma	12
§ 13	Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta	15
§ 14	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	17
§ 15	Muut asiat	18

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Skult Eeva	Yhtymäkokousedustaja, Helsinki	
	Pere Heli	Yhtymäkokousedustaja, Espoo	
	Vartiainen Samuli	Yhtymäkokousedustaja, Vantaa	
	Masar Christoffer	Yhtymäkokousedustaja, Kauniainen	
	Fred Tommi	Toimitusjohtaja	
	Pekkarinen Miikka	Pöytäkirjanpitäjä	
	Nygård-Peltola Mia	Hallituksen puheenjohtaja	
	Haapala Minna	Talousjohtaja	
	Hahtala Riitta-Liisa	Viestintäjohtaja	

Allekirjoitukset

Eeva Skult
puheenjohtaja
Helsinki

Miikka Pekkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Heli Pere
yhtymäkokousedustaja,
Espoo

Christoffer Masar
yhtymäkokousedustaja,
Kauniainen

Samuli Vartiainen
yhtymäkokousedustaja,
Vantaa

Käsitellyt asiat

10 - 15

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi HSY:n verkkosivuille osoitteessa
www.hsy.fi/paatoksenteko

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Yhtymäkokous

§ 10

17.11.2023

Yhtymäkokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Yhtymäkokous 17.11.2023 § 10

Ehdotus

Yhtymäkokous päättää

- a. todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokoukseen osallistuvat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi,
- b. todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon,
- c. valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta, sekä
- d. todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Päätös

Yhtymäkokous päätti

- a. todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokoukseen osallistuvat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi,
- b. todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon,
- c. valita Helsingin yhtymäkokousedustajan Eeva Skultin yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsui pöytäkirjanpitäjäksi Miikka Pekkarisen laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta, sekä
- d. todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Liitteet

- Ääniluettelo 17.11.2023

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 104
§ 11

13.10.2023
17.11.2023

HSY:n lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026

Hallitus 13.10.2023 § 104

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030

Yleistä

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 16.6.2023 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2024–2026 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot 31.8.2023 mennessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 22.9.2023.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2024 on käytetty 2 %:ia, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Myös suunnitelmavuosille 2025 ja 2026 on käytetty kustannustason muutoksena 2 % ellei tarkempaa arviota ole ollut käytettävissä.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään 10 vuoden investointiohjelmaan.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa ja toimintaympäristössä kesän ja syksyn aikana tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tarkennukset.

Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous on päättänyt marraskuussa 2022. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin.

Esitetyn strategian 2030 neljä painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä kymmenen strategista päämäärää ovat:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri
- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun vesimäärän arvioidaan hyvin hitaasti kasvavan suunnittelukaudella. Energian säästämisen arvioidaan vaikuttavan myös asiakkaiden vedenkäyttöön, mistä johtuen laskutettavan vesimäärän volyymiennustetta on arvioitu alaspäin vuodelle 2023. Vuonna 2024 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 95,0 milj. m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 74,1 milj. m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 156,8 milj. m³ vuonna 2024.

Vuonna 2024 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,9 milj. jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 363 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 194 000 tonnia. Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksessa käsitellään jätteitä yhteensä noin 227 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa 2024–2026. Vuoden 2024 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 842,7 henkilötyövuotta.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2024 ovat 446,3 milj., 26,1 milj. (6,2 %) enemmän vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä hintamuutokset.

Laskutetun veden volyymi on pienentynyt useamman vuoden peräkkäin. TTS-kauden alkuun ennustetaan nollakasvua ja sen jälkeen maltillinen muutos suunnitelmavuosille; jaksolle 2024–2026 yhteensä 0,5 %. Vesihuollon käyttömaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 8 % ja suunnitelmavuosille vastaavasti 5 %, jossa inflatio-oletama on 2 %. Vesihuollon maksujen painotuksia on strategiatavoitteiden mukaisesti tarkistettu vastaamaan paremmin aiheuttamisperiaatetta ja muutos tehdään vaiheittain. Perusmaksuihin esitetään talousarviovuodelle kokonaiskorotusta 13 %. Suunnitelmavuosille vastaavat korotukset ovat 9 %. Maksujen reaalikorotusten nousuun suurimpana syynä on kohonneet rahoituskulut, vakuutusmaksut, ja kemikaalit. Liittymismaksukertymä on laskenut merkittävästi, kun rakentaminen pääkaupunkiseudulla on hiipunut. Liittymismaksun yksikköhintaa korotetaan, jotta maksut kattaisivat paremmin uudisrakentamisen kustannuksia. Kaupunkien maksama korvaus yleisten alueiden hulevesistä jatkuu sopimuksen puitteissa ollen 7,2 milj. euroa/vuosi.

Kiinteistöjen jätemaksuja korotetaan 3,5 prosentilla. Ämmäsuon ja Sortti-asemien hinnat säilyvät pääasiassa ennallaan, mutta Sortti-asemille tehdään uutena toissijaisen vastuun (TSV) hinnasto. TSV-hinnoissa on

joitakin korotuksia. HSY varaa asuinkiinteistöjen haltijoille sekä muille tahoille, joille asian ratkaisulla voi olla vaikutusta, mahdollisuuden lausua mielipiteensä jätetaksan valmisteluun. Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan hieman kasvavan TTS-kaudella. Vuonna 2024 tulokertymää lisää osittain biojätteen erilliskeräyksen laajentuminen 1–4:n huoneiston kiinteistöille. Hinnoissa on alustavasti laskettu 3,5 prosentin korotus vuosittain, mikä lisää toimintatuottoja kaikkien vuosien osalta. Metallin ja sähkön hintoihin liittyy suurta epävarmuutta, mikä vaikuttaa näistä saataviin tuloihin. TTS-kaudelle kuonan käsittely kilpailutettiin uudella tavalla ja jatkossa kaikki kuonan tuotteet hyödynnetään Ämmäsuon ekoteollisuuskeskuksen ulkopuolella. Tämä aiheuttaa noin 0,5 milj. euron lisäkulun, koska kuonaa ei voida enää hyödyntää aiempien vuosien tapaan ekoteollisuuskeskuksen rakenteissa. Toisaalta HSY saa tuloa kuonasta eroteltavasta metallista. Kokonaisuutena kuonan käsittelyn rahavirta jää positiiviseksi. Kaatopaikkakaasun arvioidaan vähenevän vuosittain noin 5 % ja vähentävän siten HSY:n omaa sähkön tuotantoa. Toisaalta mädäte maatalouteen -hankkeen myötä biokaasun määrä kasvaa tuoden lisätuloa TTS-kauden lopussa vuonna 2026.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2024 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,7 milj. euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta on 4,5 %. Vuoden 2023 tulosennusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä noin 0,62 milj. on kohdistettu täysimääräisesti suunnitelmakaudelle

HSY:n toimintamenot vuonna 2024 ovat 212,7 milj. euroa, joka on 7,0 milj. enemmän kuin vuoden 2023 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuonna 2024 toimintakuluista noin 54 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 26 %, materiaalihankinnat 16 % sekä muut kulut 4 %. Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset 3,7 % vuodelle 2024 ja muille vuosille 3,11 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2024 on 235,6 milj. (52,8 %), kun sen vuonna 2023 ennustetaan olevan 216,6 milj. (51,6 %). Ero johtuu suurelta osin myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2024. Taksamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2025 toimintakate paranee ja on 253,7 milj. (54,3 %) ja vuonna 2026 273,4 milj. (55,8 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2024 ovat 84,7 milj. Korkokuluista 58,8 milj. euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 300 000 euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2024–2026. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat ollen vuonna 2025 91,0 milj. euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2024 vuosikate on 150,9 milj., kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 325,9 milj. euroa. Erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi suunnitellulla tasolla joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 489 milj. euroa.

Talousarviovuoden 2024 tulos on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 0,8 milj. euroa ylijäämäinen, vuonna 2025 9,6 milj. ylijäämäinen ja vuonna 2026 27,8 milj. ylijäämäinen.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään 10 vuoden investointiohjelmaan. Vuonna 2024 investoinnit ovat yhteensä 208,7 milj. euroa, josta 184,0 milj. on vesihuollon ja 21,9 milj. jätehuollon investointeja.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen pudottaa vesihuollon kokonaisinvestointien määrän suunnitelmakauden vuosilla keskimäärin noin 180 milj. euroon vuodessa. Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen pudottaa vesihuollon kokonaisinvestointien määrän suunnitelmakauden vuosilla keskimäärin noin 184 milj. euroon vuodessa. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella kuitenkin korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet nostavat näiden investointien määrää. Tämä vaikuttaa erityisesti johtosiirtojen (kori 3) ja osin verkostojen saneerausinvestointien (kori 10) kustannuksiin. Suunnitelmakaudella jatkuvat Kruunusiltojen ja Kalasataman raitiotiehankeet ovat tyyppiesimerkkejä kauden raidehankkeista. Lisäksi on varauduttu Espoon kaupunkiradan aiheuttamiin johtosiirtoihin. Uutena hankkeena varaudutaan myös Vantaan ratikan rakentamiseen. Kaavoituksen mukainen alueverkoston laajentuminen (kori 1) säilyy edelleen vakaana korkealla tasollaan.

Kaupunkilähtöisten investointien säilyessä suurina on HSY:n vesihuolto joutunut sopeuttamaan investointeja siirtämällä eteenpäin vesihuoltolähtöisiä hankkeita. Tästä huolimatta myös vesihuoltolähtöisten investointien taso säilyy suhteellisen vakaana. Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinneissa jatkuvat Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetinnosto ja perusparannus

Vedenjakelun uudisinvestoinneissa (kori 8) vahvistetaan mm. Aviapolis - alueen suunnan vedenjakelua. Viemäröinnin uudisinvestoinneissa (kori 9) Aleksis Kiven kadun alueella tehdään merkittäviä viemäröinnin uudistamisia, joihin liittyy myös sekaviemäröinnin eriyttämisiä. Haja-asutusalueen (kori 2) suurimpana kohteena on Reunan alue. Suuria kaupunkilähtöisiä saneerauksia (kori 10) tehdään em. suurten raidehankkeiden lisäksi erityisesti Helsingissä, jossa rakennetaan useita kokoojakatuja. Suurin näistä on Mannerheimintien rakennusurakka, joka on parhaillaan käynnissä.

Aluepalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät strategian mukaisesti vastuullisiin ja kehittyviin palveluihin ja niiden parantamiseen. Lisäksi ne edistävät kiertotalouden keskiössä toimimista. Investoinnit suunnitellaan vastaamaan asiakasryhmien pitkän aikavälin tarpeita. Talousarviovuonna valmistuvat Kivikon jätepalvelukeskuksen varikkorakennuksen LVIS-saneeraustyöt ja Konalan Sortti-aseman rakennustekniset saneeraustyöt. Lisäksi Sortti-asemilla ja Kivikon jätepalvelukeskuksessa tehdään investointiohjelman mukaisesti vuosittaisia vähäisempiä saneeraus-, korjaus- ja täydennystöitä kiinteistöjen toiminnallisuuden ja turvallisuuden säilyttämiseksi. Sortti-asemat ovat kevään ja syksyn siivoussesonkien aikaan pahoin ruuhkautuneet, joten Sortti-asemille haetaan aktiivisesti uusia rakennuspaikkoja. Suunnitelmakauden lopussa on varauduttu käynnistämään yhden uuden Sortti-aseman rakennustyöt. Lisäksi suoritetaan vuosittaiset aluepalveluiden kalustohankinnat, kuten Sortti-asemien lava- ja puristinhankintoja.

Talousarviovuonna toteutetaan Ämmässuon suljetun kaatopaikan pinnan tiivistämis- ja viherrakennustöitä. Lisäksi loppusijoitusalueilla jatketaan kaasunkeräysjärjestelmien rakennustöitä. Talousarviovuonna käynnistetään kaasun varastointiin tarkoitetun kaasukellon rakennustyöt. Kaasukello mahdollistaa Ämmässuolla syntyvän kaasun varastoinnin ja hyödyntämisen optimaalisesti niin, että kaasua on käytettävissä suurimman energiatarpeen aikana. Näillä investoinneilla pyritään estämään hallitsemattomat kaasupäästöt ja hyödyntämään kaatopaikkakaasu tehokkaasti energiaksi kaasuvoimalassa sekä edistämään kaatopaikkojen pinnan viimeistelyllä ja niitytyksillä luonnon monimuotoisuutta. Ämmässuon alueella on käytössä oma kaasuvoimala sekä sähkön- ja lämmön siirtoverkko. Sähköntuotannon lisäksi Ämmässuon energiatehokkuutta ja -varmuutta parannetaan investoimalla sähkön- ja lämmön siirtojärjestelmiin, joilla varmistetaan alueen sähkön- ja lämmöntuotanto omavaraisuus ja polttoaineiden tehokas hyödyntäminen myös häiriötilanteissa.

Ämmässuon alueen suoto- ja hulevesien käsittelyä varten käsittelypalvelulähtöisissä investoinneissa varaudutaan talousarviovuonna lähinnä toteuttamaan hulevesien käsittelyä varten uusi pienimuotoinen hulevesien puhdistukseen tähtäävä suodatusjärjestelmä. Suunnitelmakauden lopussa varaudutaan hulevesien putkistotöihin ja vesien tasauskapasiteetin lisäämiseen. Talousarviovuonna jatketaan biokaasulaitoksen mädätetyn biojätteen lannoitekäytön mahdollistavaa hanketta ja tehdään tarvittavia hankintoja investoinnin toteuttamiseksi. Mädate maatalouteen -hankkeen arvioidaan nostavan ensivaiheessa investointiohjelmassa 2023–2032 arvioituja investointimenoja. Menojen arvioidaan kuitenkin suunnitelmakaudella tasaantuvan, sillä ympäristöministeriö on myöntänyt 29.6.2023 hankkeelle ravinteiden kierrätykseen liittyvää investointitukea enimmillään 4,36 milj. euroa. Tukea on saatavissa täysimääräisesti eli 40 % investointikustannuksista, mikäli hanke valmistuu ja kustannukset syntyvät tuen voimassaoloaikana 30.11.2025 mennessä. Mädatteen ohjaaminen maatalouskäyttöön edistää ravinteiden kierrätystä ja hyödyntää lietteet kestäväällä tavalla sekä lisää biokaasun tuotantoa. Lisäksi talousarviovuonna on varauduttu tehostamaan kompostointilaitoksen poistoilman puhdistusta ja tekemään biojätteen käsittelylaitosten vuosittaiset ylläpito- ja kehittämissaneeraukset. Investoinneilla pyritään siten toiminnan tehostamisen lisäksi mahdollisimman haitattomaan jätteiden käsittelyyn alueella.

Jätehuollon vastuulla on Vantaan jätevoimalan vaaralliseksi jätteeksi luokitellun tuhkan käsittely ja loppusijoittaminen. Nykyisin käytössä olevan tuhkasolun T1 täytyttyä arviolta 2024, tulee käytössä olla uusi tuhkasolu T2. Vuoden 2023 aikana valmistuvat tuhkasolun T2 runko- ja tiivisrakenteet. Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella jatketaan T2 solun rakennustöitä toteuttamalla solun katos- ja tuhkan siirtorakenteita sekä valmistellaan vanhan solun T1 sulkemista. Jätteiden kierrättäminen edellyttää toimivia jätteiden käsittely- ja varastointikenttiä. Talousarviovuonna ja suunnittelukaudella toteutetaan kierrätystoiminnan ja jäteastiahuollon sekä EKOMO-toiminnan edellyttämiä kenttärakenteita sekä Ämmässuolle että Seutulaa. Kenttien rakenteissa hyödynnetään aiempien vuosien tapaan HSY:n vastuulla olevaa jätevoimalan kuonaa. Kuonan hyödyntäminen tukee strategian toimenpidettä edistää kierrätysmateriaalien käyttöä omassa toiminnassa.

Lisäksi käsittelypalvelulähtöisissä investoinneissa jatketaan Ekoteollisuuskeskuksen saneeraus- ja energiatehokkuustoimia, joilla korvataan toimintaikänsä päässä olevia vanhentuneita järjestelmiä ja rakennuksia sekä varmistetaan prosessien toimivuus. Jätehuollon kehittäminen tukee pitkän tähtäimen suunnittelua ja niihin liittyviä

investointeja tavoitteena parantaa ympäristön tilaa, lisätä resurssitehokkuutta ja edistää uusiutuvan energian hyödyntämistä. Suunnitelmakauden lopussa on varauduttu tukemaan alueen fossiilivapaan energian tuotantoa (aurinko, tuuli) erikseen hyväksyttävien liiketoimintamallien suuntaviivojen mukaisesti. Lisäksi on varauduttu käsittelypalveluiden vuotuisiin kalustohankintoihin.

Muut jätehuollon investoinnit tähtäävät pääasiassa asiakaskokemuksen parantamiseen, ympäristövastuulliseen toimintaan sekä toiminnan tehostamiseen. Investoinnit sisältävät kiinteistökohtaiseen jätteenkeräykseen liittyviä kuljetuspalvelulähtöisiä investointeja ja muita jätehuollon toimintaa tukevia investointeja kuten tietojärjestelmien hankintoja. Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella jatketaan jäteastioiden hankintoja lajitteluvaihtojen laajentuessa pieniin eli 1–4:n asunnon kiinteistöihin. Lisäksi investoidaan Seutulan astiahallin varastotilojen lisäämiseen ja jätehuollon operatiivisiin IT-järjestelmiin, joista kuljetuspalveluiden logistiikkajärjestelmä (Kuitu-hanke) on merkittävin. Uuden Sortti-aseman maanhankintaan on varauduttu suunnitelmakauden lopussa.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa ennusteen mukaan noin 718 milj., mikäli vuoden 2023 tulo-rahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulo-rahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 489 milj. euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 377 miljoonalla, josta 96 milj. euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 938 milj. euroa. Lainamäärän jatkuva kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta HSY:n taloudelle kasvavien lainakorkojen ja lyhennysten myötä.

Kuntayhtymän varainhankintaa ohjaavat vuosittaiset talousarviossa olevat rahoitusta ohjaavat linjaukset ja sitovuudet, sekä yhtymäkokouksen 26.5.2023 hyväksymä ja 1.6.2023 voimaan tullut varainhankintapolitiikka. Varainhankintapolitiikka pitää sisällään kuntayhtymän varainhankinnan periaatteet ja siihen liittyvän riskienhallinnan, korkosuojauksen periaatteet ja kassavarojen sijoittamisen periaatteet.

Korkojen suojauksella pyritään vakaaseen ja ennustettavaan rahoituskustannusten tasoon. Korkoriskiltä voidaan suojautua sitomalla osa lainoista kiinteäkorkoisiksi, laina-aikajakaumalla tai tekemällä koronvaihtosopimuksia, korko-optioita ja näiden yhdistelmiä. Johdannaisten käytön tarkoituksena on lainasalkun korkoriskin hallinta eli johdannaisia voidaan käyttää vain suojaamistarkoituksissa. Kuntayhtymän varainhankintapolitiikan mukaisesti lainasalkun tavoiteltava suojausaste (pl. jäsenkuntalainat) on 40 % - 80 % välillä.

Uudessa strategiassa tasapainoinen talous on yhtenä merkittävänä fokusalueena. Toimintamenojen kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti. Talouden tasapainottaminen edellyttää tuottavuusohjelman lisäksi asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla.

Lähi vuosien suurten investointien takia HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakaudella edelleen, mutta kääntyy nousuun kauden lopulla, saavuttaen 2026 lopussa tason 25,9 %. kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,0 %. Vuosien 2025 ja 2026

ylijäämäiset tulokset kasvattavat maltillisesti omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavalla ulkopuolisella lainarahoituksella heikentää omavaraisuutta vielä vuoteen 2025 asti.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026 liitteen mukaisena,

b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2024 talousarvion puitteissa enintään 184 000 000 euroa,

c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;

-Vesihuollon toimintamenot 124 385 000 euroa,
-Vesihuollon investointimenot (netto) 184 000 000 euroa,
-Jätehuollon toimintamenot 87 108 000 euroa,
-Jätehuollon investointimenot (netto) 21 875 000 euroa.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Lisäksi hallitus toivoo, että yhtymäkokous päättää säilyttää rahoituksen seutu- ja ympäristötiedon osalta entisellään.

Yhtymäkokous 17.11.2023 § 11
686/02.020.200.2000/2023

Käsittely Helsingin yhtymäkokousedustaja Eeva Skult esitti Espoon yhtymäkokousedustajan Heli Peren kannattamana, että päätösehdotuksen a. kohta muutetaan muotoon "hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026, sekä talousarvion muilta osin, mutta palautetaan valmisteltavaksi seutu- ja ympäristötiedon määrärahojen ja rahoituksen osalta siten, että näistä päättää ylimääräinen yhtymäkokous, joka pidetään joulukuussa 2023,".

Muutettu päätösehdotus Yhtymäkokous

a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026 sekä talousarvion muilta osin, mutta palautetaan valmisteltavaksi seutu- ja ympäristötiedon määrärahojen ja rahoituksen osalta siten, että niistä päättävä ylimääräinen yhtymäkokous pidetään joulukuussa 2023,

b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2024 talousarvion puitteissa enintään 184 000 000 euroa,

c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;

-Vesihuollon toimintamenot 124 385 000 euroa,
-Vesihuollon investointimenot (netto) 184 000 000 euroa,
-Jätehuollon toimintamenot 87 108 000 euroa,
-Jätehuollon investointimenot (netto) 21 875 000 euroa.

Päätös

Yhtymäkokous päätti muutetun päätösehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 105
§ 12

13.10.2023
17.11.2023

Vantaan ratikan hankesuunnitelma

Hallitus 13.10.2023 § 105

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 050 320 3909

Hankkeen tausta ja toteutustarve

Vantaan ratikka on noin 19 kilometriä pitkä raitiotielinja, joka kulkee Helsinki-Vantaan lentoasemalta Jumbon ja Tikkurilan kautta Hakunilaan ja siitä Länsimäen kautta Mellunmäen metroasemalle. Maankäytön ennusteen mukaan on reitin varrelle odotettavissa vuoteen 2050 mennessä uusia asukkaita yhteensä 60 000 ja uusia työpaikkoja 30 000. Rakentamiseen tarvittava kerrosala on arvioiden mukaan yli 3 milj. kerrosneliömetriä asumiseen ja yli 1,6 milj. kerrosneliömetriä työpaikkarakentamiseen.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5.2023 Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta äänin 41–26. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi oman osuutensa toteutuksen 27.9.2023.

Vantaalle toteutettavan raitiotien rakentamisen kustannus on 606 milj. euroa, josta valtion MAL-avustuksella on tarkoitus kattaa 30 prosenttia kustannuksista, eli noin 177 milj. euroa. MAL-avustukset eivät koske HSY:n osuutta. Helsingin seudun MAL-sopimusneuvottelut ovat käynnissä. Valtion rahoitusosuuden odotetaan varmistuvan sopimuksen myötä. Vantaan valtuuston päätöksen mukaisesti ratikan rakentaminen voi alkaa vasta, kun valtion rahoitusosuus on varmistunut. Rakentaminen aktivoituu myös HSY:n hankesuunnitelman osalta vasta kun MAL-sopimus on allekirjoitettu.

Vantaan ratikka -hankkeeseen sisällytetään yhteyden varrella olevia muita maanrakennus-, kadunrakennus- ja kunnallisteknisiä töitä. Nämä rakennustyöt liittyvät ympäröivän maankäytön kehittämiseen ja alueiden kunnallistekniikan parantamiseen.

Hanke aiheuttaa merkittäviä ja mittavia vesihuollon johtosiirtoja ja lisäksi samalla toteutetaan muita HSY:n verkostojen kannalta tarpeellisia vesihuollon saneeraus- ja investointitöitä urakoiden alueilla. Lisäksi työn aikana tullaan rakentamaan vesihuollon tilapäisjärjestelyjä vesihuoltopalvelujen turvaamiseksi.

Vesihuollon suunnitelmat ja toteutus

Hankkeen yhteydessä laaditaan vesihuollon johtosiirtoihin ym. vesihuoltojärjestelyihin liittyvät suunnitelmat. Suunnitelmat perustuvat HSY:n laatimiin esisuunnitelmiin ja konsultin laatimiin alustaviin rakennussuunnitelmiin, joissa on huomioitu vesihuollon tarpeet elinkaaren kannalta optimoiduin kokonaisuuksin. Johtosiirtojen ohella rakennetaan

työnaikaisia vesihuollon tilapäisjärjestelyjä. Toteutussuunnitelmat laaditaan HSY:n ohjauksessa ja hyväksymänä.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Selvitys HSY:n hankemuodosta allianssista on parhaillaan käynnissä. HSY:n tehtävänä on mm. verkostotekninen valvonta, HSY:lle määritellyt liittämisen ja sulkemistyöt ja verkoston vastaanotto.

Kustannukset

Vesihuollon kustannukset HSY:lle ovat Vantaan ratikka -hankkeessa laaditun kustannusarvion ja vesihuollon muiden liittyvien hankekustannusten mukaan yhteensä noin 57 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunkien hankkeiden tarpeesta lähtevien johtosiirtojen kustannukset jaetaan HSY:n ja jäsenkuntien välisen kt-sopimuksen alustavan esityksen mukaisesti johtojen iän mukaan hankkeen ja HSY:n kesken, jolloin HSY:n osuus on 10 ensimmäisen käyttövuoden jälkeen 2,5 % / johdon käyttövuosi.

Vesihuollon kustannukset on esitetty hankesuunnitelmassa.

Aikataulu

Rakennustöiden alkamista edeltää kilpailutusvaihe syksystä 2023 kevääseen 2024, minkä jälkeen rakentaminen voi alkaa. Ratikan liikennöinti on tavoitteena käynnistyä viisivuotisen rakentamis- ja testausvaiheen jälkeen vuonna 2029.

HSY:n hallintosäännön 8 §:n 14- kohdan mukaan hallitus hyväksyy vesi- ja jätehuollon verkostoja, laitoksia, rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja maanrakennushankkeita koskevat hankesuunnitelmat, ellei tehtävä kuulu yhtymäkokoukselle, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Mikäli hankesuunnitelman arvonlisäveroton alustava kustannusarvio ylittää 30 milj. euroa, tulee se viedä yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi (yhtymäkokouksen päätös 9.10.2009 § 11).

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. esittää yhtymäkokoukselle, että se hyväksyy Vantaan ratikan hankkeen hankesuunnitelman siten, että hankkeen kustannukset vuoden 2022 hintatasossa ovat enintään 57 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt),

b. oikeuttaa vesihuollon toimialajohtajan tekemään Vantaan ratikkaa koskevat vesihuollon hankinnat ja tilaukset sekä sopimaan mahdollisista lisä- ja muutostöistä. Mahdollisesta allianssin osapuoleksi liittymisestä päätetään erikseen HSY:n hallituksessa,

c. SPKA:n hankinta kilpailutetaan HSY:n toimesta erillishankintana,

d. kehottaa Vantaan kaupunkia huolehtimaan päättilaajatehtävistä, kuten riittävästä rakennustöiden valvonnasta sekä suunnittelun, toteutuksen ja kustannusten seurannasta, kustannusten kontrolloinnista ja raportoinnista HSY:lle yhdessä sovittavalla tavalla.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus	Yhtymäkokous päättää hyväksyä Vantaan ratikan hankkeen hankesuunnitelman siten, että hankkeen kustannukset vuoden 2022 hintatasossa ovat enintään 57 milj. euroa (alv 0 %, sisältäen aiemmin sovitut toteutusvaiheen valmistelevat ja liittyvät työt).
Päätös	Yhtymäkokous päätti ehdotuksen mukaan.
Liitteet	- Vantaan ratikan hankesuunnitelma

Hallitus
Yhtymäkokous

§ 95
§ 13

22.09.2023
17.11.2023

Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta

Hallitus 22.09.2023 § 95

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, puh. 040 743 2542

HSY:n hallintosäännön 35 §:n mukaan kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan valmistelusta yhtymäkokoukselle on määräykset hallintosäännön 43 §:ssä; tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 26.5.2023 § 2 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 sekä pyysi hallitusta antamaan selvityksensä arviointikertomuksen johdosta yhtymäkokoukselle.

Yhtymäkokoukselle laadittu selvitys on tämän asian liitteenä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuotta 2022 koskevan arviointikertomuksen johdosta, sekä

b. ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen selvityksen tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 17.11.2023 § 13
986/00.01.013.0132/2023

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi liitteen mukaisen hallituksen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2022 koskevan arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Yhtymäkokous päätti ehdotuksen mukaan.

Liitteet

- Liite, Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen HSY:n vuoden 2022 toiminnasta ja taloudesta

Tarkastuslautakunta
Yhtymäkokous

§ 59
§ 14

22.08.2023
17.11.2023

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Tarkastuslautakunta 22.08.2023 § 59

Päätösehdotus (pj) Tarkastuslautakunta käsittelee uudet ja täydennetyt sidonnaisuusilmoitukset ja hyväksyy ne julkaistavaksi HSY:n verkkosivuille ja toimittaa tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Päätös Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi julkaistavaksi ja edelleen yhtymäkokoukselle tiedoksi toimitettavaksi hallituksen varajäsen Mikko Hurskaisen, varajäsen Sini Juutin ja hallituksen jäsen Ville Laakson sidonnaisuusilmoitukset.

Yhtymäkokous 17.11.2023 § 14

417/00.01.013.0133/2023

Sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu sidonnaisuusrekisterissä [HSY:n verkkosivuilla](#).

Päätösehdotus (pj) Yhtymäkokous merkitsee sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi.

Päätös Yhtymäkokous päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous

§ 15

17.11.2023

Muut asiat

Yhtymäkokous 17.11.2023 § 15

Espoon kaupunki esittää, että yhtymäkokous kehottaa kuntayhtymän hallitusta huomioimaan Espoon toiminta- ja taloussuunnitelmasta antamassaan lausunnossa esittämät huomiot

- talouden tasapainottamisesta ja velkaantumisen hillitsemisestä,
- keinojen etsimisestä keskeisiin tavoitteisiin pääsemiseksi, sekä
- pitäytymisestä investointiohjelmassa niissä investoinneissa ja perustoiminnoissa, jotka liittyvät perussopimuksen mukaisiin tehtäviin.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 10, § 13, § 14, § 15

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12

VALITUSOSOITUS

Tähän HSY:n yhtymäkokouksen päätökseen haetaan muutosta **kunnallisvalituksella**.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- Helsingin, Espoon, Kauniaisten tai Vantaan kaupunki (*HSY:n jäsenkaupunki*) sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti näiden kaupunkien jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö (*jäsen*).

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

HSY:n jäsenkaupungin tai sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.hsy.fi).

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle:

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520, 00580 HELSINKI
Puhelin: Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihe: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset); vaatimusten perustelut;
- 3) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Tuomioistuinmaksulain ja oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) perusteella tuomiois-tuinmaksu hallinto-oikeudessa on pääsääntöisesti 270 euroa, jollei hallinto-oikeus muuta valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää HSY:n kirjaamosta:

Postiosoite: PL 100, 00066 HSY

Käyntiosoite: Ilmalantori 1, 00240 Helsinki

Sähköpostiosoite: kirjaamo@hsy.fi

Puhelinnumero: 09 1561 2010

Kirjaamo on avoinna maanantaista perjantaihin klo 8.30-15.30.